

Připravte se!

Přípravná opatření na mimořádné události a krizové situace

Mimořádné události a krizové situace často vznikají náhle. U některých, zejména klimatických jevů máme předem k dispozici jen několikahodinovou výstrahu, s řešením následků jiných hrozeb se však často potýkáme bez předchozího varování. Nicméně existuje celá řada efektivních opatření, která nám napomohou bez ohledu na druh a příčinu ohrožení "být připraven a ne překvapen". Vlastní připravenost každého jednotlivce pak zásadním způsobem zvýší pravděpodobnost úspěšného zvládnutí mimořádné události nebo krizové situace. O jaké oblasti opatření, která lze učinit dlouho předem a bez ohledu na druh mimořádné události, se jedná?

Pro lepší zapamatování jsou jednotlivá opatření nazvána a seřazena tak, aby z jejich počátečních písmen vznikl akronym "**PŘIPRAV SE!**"

P	Plán spojení se svými blízkými
Ř	Řešení - znalosti, dovednosti, iniciativa
I	Informace - buďte v obraze
P	Protipožární opatření pro bezpečnou domácnost
R	Rezervy - vytvářejte si zásoby
A	Atypické potřeby Vaše a Vašich blízkých
V	Volání na tísňové linky
S	Smlouvy, dokumenty a jiné cennosti
E	Evakuace - víte, co máte dělat?

Plán spojení se svými blízkými

\$LOGOIMAGE

Vytvořte si postup, jak se spojit se svými blízkými při mimořádných událostech, v jejichž důsledku se nebudete moci dostat standardním způsobem domů a kdy navíc může dojít k výpadku signálu mobilních operátorů nebo se Vám vybije baterie mobilního telefonu. Víte, jakým způsobem dáte vědět svým blízkým, že jste v pořádku?

Máte děti školního věku? Domluvte si s Vašimi dětmi a naučte je předem postup, jakým v takové situaci budou postupovat.

Varianty spojení, bude-li funkční mobilní a datová síť, ale vybije se baterie u mobilního telefonu:

- Vybavte školní batoh vašich dětí nabíječkou nebo powerbankou.
- Ukažte dětem, kde se nachází nejbližší telefonní budky a jak se používají.
- Řekněte dětem, aby si v případě vybití baterie v mobilním telefonu půjčili telefon od spolužáků či učitele.
- Využívejte komunikační aplikace pro rodinné chaty, abyste při mimořádných událostech nepřetěžovali běžnou komunikací přetíženou telefonní síť.
- Ukažte dětem, kde se nachází nejbližší policejní služebna a kdy se na ni mají děti obrátit.

Varianty řešení dopravy domů, když nelze využít standardní způsob:

- Vyhledejte si předem alternativní trasy vedoucí k vám domů.
- Vyhledejte si předem alternativní dopravní prostředek hromadné dopravy, kterým se můžete dopravit domů.
- Využít můžete i služeb místních taxi.

Kde najdete Vaše dítě po vyučovací době, když nepřijede autobus nebo vlak? Variant je několik:

\$LOGOIMAGE

- Naplánujte si s dětmi konkrétní místo, kam vaše dítě půjde a kde jej vy najdete a vyzvednete - může se jednat o prarodiče, spolužáky, jiné příbuzné, Vaše známé nebo sousedy, kterým důvěřujete, vaše děti je pravděpodobně zastihnou doma a znají se.

Uvažujte jaká je Vaše situace a jaké možnosti můžete využít. Konkrétní rozhodnutí závisí na Vaší situaci, ale mějte připravený a naučený jasný, konkrétní a proveditelný postup, který budete znát Vy i Vaše děti.

[Zpět na osnovu článku](#)

Řešení - znalosti, dovednosti, iniciativa

- První pomoc
- Hašení požáru
- Znalost umístění a způsobu ovládnání hlavních uzávěru vody, plynu a elektřiny v pojistkové skříni
- Znalost správného postupu po zaznění sirény při varování obyvatelstva
- Znalost účinného využití ochranných vlastností staveb při ukrytí obyvatelstva
- Iniciativa a sebevzdělávání

První pomoc

Jedná se úkony a opatření, které slouží k omezení následků náhlého onemocnění nebo úrazu do doby poskytnutí odborné pomoci. Největší význam má u kritických poruch zdraví, které **ohrožují některou ze základních životních funkcí - tedy krevní oběh a dýchání.**

\$LOGOIMAGE

Přivolejte záchrannou službu

Volejte na tísňovou linku **155 nebo 112!**

Zhodnoťte situaci z hlediska vlastní bezpečnosti a eliminujte rizika:

- Zjistěte, zda se v okolí zraněného nenachází zdroj nebezpečí (např. puštěný stroj, elektrické dráty pod napětím, nebezpečná chemická látka, provoz na silnici atp.).
- Pokud tím neohrozíte sami sebe, pokuste se zamezit kontaktu zraněného s působením účinků daného nebezpečí (např. vypněte stroj, odpojte přívod elektrického proudu, sundejte zraněnému oděv potřísněný nebezpečnou chemickou látkou, přeneste zraněného z vozovky za svodidla nebo dle jeho zranění vymezte bezpečný prostor kolem něj).
- Chraňte sami sebe - podle konkrétní situace vyndejte z lékárničky gumové rukavice, oblečte si výstražnou vestu, vypněte proud atd.
- **Podívejte se na postiženého.** Pokud chodí, dýchá bez zřetelné námahy a silně nekrvácí, uklidněte jeho i sebe - nejde pravděpodobně o bezprostředně kritický stav (což samozřejmě neznamená, že se situace nemůže každým okamžikem změnit).

Řešte kritické stavy v tomto pořadí:

- **Masivní krvácení zastavte jakýmkoliv způsobem** - tlakem na ránu, eventuálně použitím škrtidla.
- **Dušení nebo postižený nemůže dýchat** - pokud může být příčinou vdechnutí nějakého předmětu, podporujte postiženého v kašlání a případně dejte postiženému "herdu" do zad. **V případě kolapsu** se snažte zaklonit postiženému hlavu a případně mu vyčistit dutinu ústní.
- **Těžké, ale pravidelné dýchání** - pomozte postiženému zaujmout vhodnou polohu pro ulehčení dýchání jakým je polosed, při bezvědomí zotavovací poloha na boku - **nutná je trvalá kontrola stavu dýchání!**
- **Bezvědomí a nedýchá nebo jen lape po dechu, zahajte resuscitaci.** Pokud jsou přítomné křeče celého těla, vyčkejte, až křeče odezní.
- Hrozba **podchlazení** - snažte se zajistit postiženému **tepelný komfort.**

Podrobnější informace k poskytování první pomoci naleznete např. na webu zachrannasluzba.cz.

Krátká instruktážní videa věnovaná problematice poskytování první pomoci natočená v rámci projektu "[Ty to zvládneš!](#)" jsou dostupná přímo na portálu BezPort.

A jako kapesního průvodce poskytováním první pomoci doporučujeme nainstalování a používání **aplikace Záchranka** ([Android](#), [IOS](#), [Windows](#)), která navíc umožňuje i přivolání zdravotnické záchranné služby s odesláním aktuální polohy jedním stiskem tlačítka.

\$LOGOIMAGE

Hašení požáru

Zpozorujete-li požár v počínající fázi, pokuste se jej uhasit vlastními silami a dostupnými hasebními prostředky. **Vždy myslíte v první řadě na svou bezpečnost a bezpečnost osob v okolí!** Jedná-li se o větší požár, který nejste schopni bezpečně zvládnout sami, přivolejte ihned hasiče na tísňové lince **112**.

V případě požáru platí tyto obecné zásady

- Snažte se nebýt na zvládnutí požáru sám - **rozdělte úkoly!**

\$LOGOIMAGE

- Varujte ohrožené osoby voláním "Hoří! Hoří!".
- Neprodleně přivolejte hasiče - **nepodceňujte nebezpečí!**
- Podle svých sil se pokuste o uhašení požáru jednoduchými hasebními prostředky. **Nepodceňujte jedovaté a toxické zplodiny hoření, které mohou po vdechnutí způsobit dýchací obtíže až udušení!**
- Vypněte přívod elektrického proudu a plynu. Odvětrejte únikové prostory pro snadnější evakuaci.
- Nenechte se panice, zachovejte klid a rozvahu.
- Po příjezdu hasičů je informujte o situaci, kolik je ohrožených osob a kde se nacházejí, kde jsou uskladněné nebezpečné látky a jaké atp. **Nevracejte se do hořících prostor!**

Variety hasebních prostředků

Při menším požáru zasahujte podle svých sil a k hašení využijte doma běžně dostupné vhodné prostředky, kterými jsou např.:

- **Poklička** - může sloužit k hašení hořícího oleje v pánvi nebo hrnci tak. Přiklopte hořící nádobu a zamezte tak přístupu vzduchu k ohni. **Hořící olej NIKDY nehaste vodou!**
- **Mokrý utěrka, deka, bunda atp.** - může sloužit k hašení malých ohnisek přikrytím, čímž zamezíte přístupu vzduchu k hořící látce. Nepoužívejte látky z umělých vláken!
- **Sůl, hlína z květináče a jiný nehořlavý sypký materiál** - může sloužit k hašení malých ohnisek hoření zamezením přístupu vzduchu k hořící látce.
- **Lopaty** - mohou sloužit k vrhání písku, škváry či zeminy na ohniska požáru. Hasební účinek spočívá v zamezení přístupu vzduchu k hořící látce. Je též vhodná k utloukání zbytků hořících předmětů.
- **Natlakovaná láhev syceného nápoje** (např. Kola) - protřepáním palcem ucpané lahve dojde k jejímu natlakování a při správném uvolnění prostoru hrdla palcem může sloužit jako improvizovaný hasicí přístroj.

Na trhu jsou ovšem v dnešní době k dispozici i speciální hasební prostředky nebo přenosné hasicí přístroje, kterými jsou zejména:

- **Hasicí rouška** - jedná se o spolehlivý a snadno ovladatelný hasicí prostředek, který slouží k hašení počínajícího ohniska hoření zejména při požáru v domácnosti. Při přehození roušky přes ohnisko požáru zamezíte přístupu vzduchu a ohnisko uhasíte. Roušku lze použít i k rychlé evakuaci osob z ohroženého prostoru.
- **Hasicí spreje** - jedná se o spolehlivý, lehký, snadno ovladatelný a cenově dostupný hasicí prostředek, který slouží k hašení počínajícího ohniska hoření zejména při požáru v domácnosti nebo např. při kempinku a grilování. Sprej je však možné používat jen v teplotách od 0 - 50 °C. Pokud vám tedy stojí automobil v zimě venku, sprej zamrzne a není ho možné použít.
- **Hasicí přístroje** - slouží k hašení různých tříd požárů podle druhu hasicího přístroje. **Nikdy nepoužívejte vodní a pěnové hasicí přístroje na elektrické zařízení pod proudem!** Haste vždy po směru větru, zasahujte ohnisko požáru z nejmenší bezpečné vzdálenosti, při hašení pěnou pokládejte souvislou vrstvu od kraje, dokud nepokryjete celý hořící prostor. Podrobnější informace naleznete v článku [Bezpečný domov](#).

\$LOGOIMAGE

Znalost umístění a způsobu ovládnání hlavních uzávěru vody, plynu a elektřiny v pojistkové skříni

V postupech pro řešení různých druhů mimořádných událostí se často můžete setkat s pokynem "vypněte přívod vody, plynu a elektrické energie". Víte však, kde se tyto hlavní uzávěry energií u Vás doma nachází, jak se k nim dostanete a jakým způsobem je uzavřete nebo vypnete? Součástí přípravy na řešení mimořádných událostí je i tato znalost a dovednost, kterou by si měli osvojit všichni dospělí členové domácnosti.

Znalost správného postupu po zaznění sirény při varování obyvatelstva

Varovný signál

Při bezprostředním ohrožení osob závažnou či rozsáhlou mimořádnou událostí (př. povodně, únik nebezpečné chemické látky) nebo při jejím nenadálém vzniku jsou obyvatelé varování prostřednictvím **varovného signálu "Všeobecná výstraha", tedy 140 s trvajících kolísavého tónu sirény zpravidla 3x opakovaného v 3minutových intervalech.**

Signál "Všeobecná výstraha" vždy upozorňuje na nějaké nebezpečí, které blíže upřesní tísňová informace vysílaná v hromadných informačních prostředcích (ČT24, Český rozhlas). V případě elektronických (tzv. mluvících) sirén je tísňová informace odvysílána i bezprostředně po zaznění varovného signálu na rozdíl od rotačních sirén, které nemají hlasový modul, a tudíž neumožňují přehraní verbální informace.

Nepleťte si varovný signál sirény se signály:

- **Zkouška sirén:** 140 s trvajících nepřerušovaný tón sirény, který slouží k ověření provozuschopnosti infrastruktury pro varování. V Karlovarském kraji se s ním

\$LOGOIMAGE

setkáte zpravidla každou 1. středu v měsíci ve 12:00 hodin.

- **Požární poplach:** 60 s trvající přerušovaný tón sirény, který slouží v řadě obcí Karlovarského kraje ke svolání jednotek sboru dobrovolných hasičů obce.

Co dělat po zaznění sirény, nejde-li zjevně o povodeň

Vyhledejte **úkryt** a postupujte podle pokynů zasahujících záchranářů nebo podle tísňových informací vysílaných v televizi a rozhlasu (ČT24, Český rozhlas).

Co dělat po zaznění sirény, jde-li zjevně o povodeň

- Jste-li přímo ohroženi povodní, pak v závislosti na aktuální situaci připravte sebe na **evakuaci** a Vaše obydlí na příchod povodňové vlny.
- Vždy postupujte podle pokynů zasahujících záchranářů nebo podle tísňových informací vysílaných v televizi a rozhlasu (ČT24, Český rozhlas).
- Jak se chovat při **přírozené povodni**, a **přívalemé povodni** naleznete po prokliku nebo v sekci Hrozby vyskytující se v Karlovarském kraji.

Znalost účinného využití ochranných vlastností staveb při ukrytí obyvatelstva

Ukrytí v budovách a využití jejich ochranných vlastností je účinné zejména při úniku nebezpečných chemických látek ve Vašem okolí, ke kterému může dojít jak ve stacionárních zařízeních, tedy průmyslových podnicích, bazénech nebo zimních stadionech, tak při jejich přepravě po silnici nebo železnici. Jak v takové situaci postupovat, aby ukrytí bylo co nejúčinnější?

Vyhledejte úkryt, pokud se již nenacházíte v budově

- Ať už jste na ulici nebo cestujete automobilem, vyhledejte nejbližší vhodnou budovu, kterou může být ideálně vícepodlažní bytový dům, úřední či obchodní budova atp. a
- vyhledejte úkryt ve vyšších patrech, neboť většina nebezpečných chemických látek je těžších než vzduch a nebezpečné chemické látky, které jsou lehčí než vzduch, se ve vyšší výšce nad zemí již značně rozptylují (ředí) v atmosféře a
- zvolte místnost ideálně na straně budovy odvrácené od místa úniku nebezpečné chemické látky.

Zodolněte si svůj úkryt

- Místnost, kterou jste si zvolili pro ukrytí, co nejlépe izolujte od okolního prostředí. Zejména zavřete dveře i okna a utěsněte je samolepicí páskou nebo kusy látky, které budete mít k dispozici a
- vypněte veškerou vzduchotechniku, tedy klimatizace, digestoře atp.

\$LOGOIMAGE

Získejte informace o situaci

- V případě rozsáhlých povodní nebo velkých havárií si zapněte televizi nebo rozhlas, případně jejich [online zpravodajství](#) a poslouvejte mimořádné zpravodajství, ve kterém budete informováni o tom, co se stalo, jaká opatření máte přijmout a jak dále postupovat.
- Vždy postupujte podle pokynů zasahujících záchranářů nebo podle tísňových informací vysílaných v televizi a rozhlasu (ČT24, Český rozhlas).
- Zbytečné netelefonujte, aby nedocházelo k přetížení telekomunikačních sítí.
- Pamatujte, že při některých mimořádných událostech může být přerušena dodávka elektrické energie, šetřete proto baterii svého mobilního telefonu.
- Nešířte poplašné a neověřené zprávy a nevyvolávejte paniku!

A co potom...

- Neopouštějte úkryt, dokud nebudete informováni, že nebezpečí již pominulo nebo že je nezbytné se evakuovat.
- Bude-li nařízena [evakuace](#) z důvodu ohrožení uniklou nebezpečnou chemickou látkou, připravte si **prostředky improvizované ochrany**, tedy cokoli čím si můžete ochránit celý povrch těla a zejména dýchací cesty. Např. namočený kapesník přes ústa, čepice, kapuce, ochranné brýle (lyžařské), rukavice, bunda, kalhoty, deka, vysoká obuv. Vyšší účinnosti dosáhnete při vyžití nepropustných materiálů jako pláštěnky, igelitové pytle a jejich utěsnění gumičkami či provázky.

\$LOGOIMAGE

Iniciativa a sebevzdělávání

Výše uvedené znalosti a dovednosti jsou základními kameny pro Vaši připravenost na mimořádné události. V dnešní době je na trhu řada zpoplatněných ale i bezplatných kurzů a informačních portálů poskytujících poradenství nebo vzdělávání v různých oblastech, které můžete zúročit při mimořádných událostech. Jedná se např. o kurzy přežití, kurzy první pomoci nebo kurzy defenzivní jízdy. Pro získání dalších informací a znalostí z těchto problematik můžete navštívit různé webové stránky jako např. zachrannykruh.cz. Snažte se rozvíjet své kompetence a osvojovat si nové.

Znáte [projekt 1 z 10](#)? Nezastavit u dopravní nehody, to není jen trestný čin, ale především lidská bezohlednost a lhostejnost. Při včasné pomoci může každá sekunda představovat rozdíl mezi životem a smrtí. **Nemějte strach zastavit.**

Nebojte se přivolat pomoc a využít všech naučených, nacvičených i intuitivních dovedností právě v okamžiku, kdy jste účastníkem dopravní nehody, zpozorujete počínající požár nebo je třeba jinak pomoci sobě nebo druhým. **Ty to zvládneš!**

[Zpět na osnovu článku](#)

Informace = buďte v obraze

Pro správné rozhodování jsou nezbytné včasné a pravdivé informace. Víte, kde hledat předpovědní, výstražné a aktuální informace z různých oblastí?

Sociální síť, bezpečnostní portál Karlovarského kraje a další informační kanály

- ♦ [Bezpečnostní portál Karlovarského kraje \(BezPort\)](#): zde se právě nacházíte a v obsahu webu jsou dostupné aktuální informace z oblasti bezpečnosti, krizového řízení a ochrany obyvatelstva zejména pro území Karlovarského kraje.

\$LOGOIMAGE

- [Facebookový profil](#) HZS Karlovarského kraje (@**hzskvk**): zde naleznete informace z běžné záahové činnosti HZS Karlovarského kraje a dále i informace, rady a doporučení v době, kdy se na území Karlovarského kraje bude vyskytovat závažná a dlouhodobá mimořádná událost a bezprostředně po ní.
- [Twitterový účet](#) HZS Karlovarského kraje (@**hzskvk**): zde naleznete informace, rady a doporučení zejména v době, kdy se na území Karlovarského kraje bude vyskytovat závažná a dlouhodobá mimořádná událost a bezprostředně po ní.
- [Webové stránky HZS Karlovarského kraje](#)
- **ČT24**: online televizní vysílání. V případě hrozby vzniku nebo vzniku mimořádné události zde budou zveřejňovány aktuální informace.
- **Český radiožurnál** - online rozhlasové vysílání. V případě hrozby vzniku nebo vzniku mimořádné události zde budou zveřejňovány aktuální informace. Naladíte jej také na frekvencích 94,3 MHz Sokolov; 97,6 MHz Mariánské Lázně a 102,6 MHz Karlovy Vary (podrobněji [zde](#)).
- **Aplikace Záchranka** (**Android**, **IOS**, **Windows**) umožňující přivolat zdravotnickou záchrannou službu s odesláním aktuální polohy jedním stiskem tlačítka a dále nabízí jednoduchou a intuitivní formou interaktivní návod pro poskytnutí první pomoci.

Informace o počasí

Předpověď meteorologických jevů - vybrané webové stránky

- **Výstrahy** (ČHMÚ): vydá-li ČHMÚ výstrahu, naleznete zde po kliknutí na příslušnou lokalitu bližší informace o vydané výstraze a **doporučení ke zmírnění následků jevu**.
- **Aktuální stav počasí** (ČHMÚ).
- **Předpověď počasí na 2 dny dopředu pro Karlovarský kraj** (ČHMÚ).
- **Srážkový radar umožňující přiblížení** a další nastavení zobrazovaných dat (ČHMÚ).
- **Ventusky.com**: nabízí předpověď počasí a vizualizaci meteorologických dat.

\$LOGOIMAGE

Předpověď povodňových jevů - vybrané webové stránky

- [Stavy a průtoky na tocích \(ČHMÚ\)](#).
- [Záplavová území a její aktivní zóny \(Povodňový plán ČR\)](#).
- [Riziková území při přívalových srážkách \(Povodňový plán ČR\)](#).

Předpověď meteorologických a povodňových jevů - vybrané mobilní aplikace

- [ČHMÚ \(Android, IOS\)](#): předpověď počasí, srážky, výstrahy.
- [Windy.com \(Android, IOS\)](#): vizualizace předpovědi počasí.
- [Klara \(Android\)](#): předpověď počasí.
- [Aladin - Meteoradar \(Android\)](#): radarová data o srážkách s predikcí na 1 hodinu.
- [Stavy a průtoky \(Android\)](#): stavy a průtoky na tocích jednotlivých povodí.
- [iRadar CZ+ \(IOS\)](#): předpověď počasí, srážky, výstrahy, stavy a průtoky na tocích.

Dopravní informace

- [Dopravniinfo.cz](#): zobrazuje události, uzavírky, stupně provozu, kamery, meteo výstrahy a v zimě sjízdnost na vozovkách v mapě, kterou lze přiblížit na požadovanou lokalitu.
- ♦ ŘSD tyto informace nabízí k dispozici též prostřednictvím **aplikace Dopravní informace (Android, IOS, Windows)**.
- [Google.cz/maps](#): po zadání výchozího a cílového místa v plánovači trasy se na dané trase zobrazí omezení na silnici a barevně odlišená hustota provozu.

\$LOGOIMAGE

Informace o stavu dodávek energií a provozu telekomunikačních sítí

Elektrická energie

- [Bezstavy.cz](#): informace o dodávkách elektrické energie pro konkrétní adresu.
- [Mimořádné stavy na distribuční soustavě](#) společnosti ČEZ Distribuce, a. s.
- Telefonní linka pro hlášení poruchy v dodávce elektrické energie: **800 850 860**.

Voda - největší provozovatelé vodovodů a kanalizací v Karlovarském kraji

- VODAKVA, a. s. - [informace o přerušení dodávek vody](#) online nebo nahlášení poruch na telefonním čísle: **800 101 047**.
- CHEVAK, a. s. - [informace o přerušení dodávek vody](#) online nebo nahlášení poruch na telefonním čísle: **354 597 111** nebo **739 543 471** (mimo SMS).
- VOSS, a. s. - [informace o přerušení dodávek vody](#) online nebo nahlášení poruch na telefonním čísle: **601 279 279**.
- KMS Kraslice, s. r.o. - [informace o přerušení dodávek vody](#) online nebo nahlášení poruch na telefonním čísle: **602 529 446**.

Plyn

- Telefonní číslo pro hlášení o poruchách platné pro celé území České republiky: **1239**. (cena hovoru je účtována jako místní volání dle ceníku vašeho operátora).
- [Další možnosti](#) (pro neslyšící, skype, online chat aj.), jak kontaktovat společnost Innogy, s. r. o.
- [Plánované odstávky](#) na plynárenské distribuční soustavě online.

Pokrytí signálem mobilních operátorů

- **O₂** - [nahlášení poruch](#) v síti online, prostřednictvím [chatu](#) nebo na telefonním čísle: **800 02 02 02**.
- **T-mobile** - nahlášení poruch na telefonním čísle: **800 73 73 73**.

\$LOGOIMAGE

- **Vodafone** - [zjištění poruch](#) v síti po zadání Vašeho adresního bodu online nebo nahlášení na telefonním čísle *77 nebo **800 77 00 77**.

Další odkazy a zdroje informací

- [Seismické jevy](#): aktualizovaná data o seismických jevech v oblasti západních Čech a Vogtlandu zveřejňovaná Geofyzikálním ústavem AV ČR, v.v.i.

[Zpět na osnovu článku](#)

Protipožární opatření pro bezpečnou domácnost

Existuje celá řada technických prostředků pro zajištění bezpečné domácnosti. Jedná se zejména o detektory kouře, detektory nebezpečných plynů, hasicí přístroje a např. bleskosvody.

Bližší informace se dozvíte v článku [Bezpečný domov](#).

[Zpět na osnovu článku](#)

\$LOGOIMAGE

Rezervy - vytvářejte si zásoby

Udržujte doma přiměřené zásoby, protože následkem různých mimořádných událostí mohou být přerušeny dodávky elektrické energie, může být přerušena dodávka pitné vody z vodovodu a nemusí být možné ani nakupovat v běžné obchodní síti.

O jaké potraviny a předměty se jedná?

- Potraviny: trvanlivé potraviny konzumovatelné bez úpravy, tj. konzervy, sušené plody, ořechy a maso, ovesné vločky, sušenky, zavařeniny, med atp.
- Balená voda: pro první dva dny se doporučuje 5 l na osobu a pro následující dny 10 - 15 l na osobu.
- Krmivo pro zvířata.
- Léky a vybavení lékárničky pro poskytnutí první pomoci.
- Hygienické potřeby, zejména vlhčené ubrousky a dezinfekční gel na ruce.
- Baterky, svítilny, rádio, plynový kempingový vaříč, domácí gril pro venkovní použití, powerbanky a jiné náhradní zdroje elektrické energie.
- Hotovost.

[Zpět na osnovu článku](#)

\$LOGOIMAGE

Atypické potřeby Vaše a Vašich blízkých

Při plánování všech zde zmíněných opatření nezapomínejte zohlednit specifické potřeby, které máte vy sami nebo Vaši blízcí.

Může se jednat např. o tyto skutečnosti:

- Věk - zohledněte individuální potřeby jak dětí, tak i seniorů.
- Omezená mobilita - potřebujete pomoc druhých nebo jste mobilní s pomocí hole, chodítka či vozíku?
- Vodící pes - myslete i na potřeby svého vodícího psa, ať už se jedná o připravené krmivo, vodu nebo např. i deku.
- Elektrické zdravotnické přístroje na podporu životních funkcí osob v domácí péči (př. elektrický plicní ventilátor, kyslíkový koncentrátor, elektrická zdravotnická odsávačka, domácí hemodialýza, mechanická srdeční podpora atd.), sluchové postižení, závažná porucha řeči. Podrobnější informace naleznete v článku [Osoby se specifickým zdravotním postižením](#).
- Pravidelně užívané léky - mějte připravenou přiměřenou zásobu životně důležitých léků, které nemusí být při probíhající mimořádné události k dispozici v lékárnách a např. v případě evakuace si je vezměte s sebou.
- Dietní omezení - zohledněte, že při zajištění nouzového stravování např. při evakuaci nemusí být k dispozici strava splňující Vaše dietní omezení.
- Neznalost českého jazyka - nemáte-li k dispozici tlumočnicka, mějte např. v evakuačním zavazadle slovník nebo v telefonu aplikaci pro překlad z vašeho jazyka do češtiny.

\$LOGOIMAGE

- Domácí zvířata - myslete na to, že v evakuačním středisku nemohou být přijata
- Dojíždění do škol a zaměstnání - plánujte variantní řešení dopravy z pohledu dopravních prostředků, které z nejrůznějších důvodů nebudete moci použít (dopravní omezení a uzavírky, nedostupné pohonné hmoty aj.) a také z pohledu místa, kde se v době vzniku mimořádné události budete nacházet. Při vzniku mimořádné události se tedy nemusíte vždy nacházet doma, ale také právě v zaměstnání či škole, které se nachází v jiném městě.

[Zpět na osnovu článku](#)

Volání na tísňové linky

Čísla telefonních linek tísňového volání

V České republice jsou pro tísňová volání vyhrazena tato telefonní čísla:

150 Hasičský záchranný sbor ČR

- Volejte, pokud dojde ke vzniku požáru, živelní pohromy, výbuchu, úniku nebezpečných chemických látek, technické havárie, nehody nebo potřebě vyproštění osob.

155 Zdravotnická záchranná služba

- Volejte, pokud dojde k náhlému zhoršení zdravotního stavu, nevolnosti, úrazu nebo nehodě se zdravotními následky.

158 Policie ČR

- Volejte, pokud dojde k narušování veřejného pořádku a bezpečnosti, k prošetření dopravní nehody nebo jste-li obětí nebo svědkem trestné činnosti, jako např. fyzického násilí, vydírání, vyhrožování, podvodu, krádeže, vloupání apod.

156 Obecní (městská) policie, je-li zřízena v obci, odkud voláte

- Volejte, pokud dojde k ohrožení majetku, veřejného pořádku (např. vandalismus, rušení nočního klidu atp.) nebo vidíte-li volně pobíhající zvířata bez majitele.

\$LOGOIMAGE

112 Jednotné evropské číslo tísňového volání

- Volejte, pokud si nebudete jisti, jestli přivolat zdravotnickou záchrannou službu, hasiče, policii nebo pokud je zjevně zapotřebí k řešení vzniklé situace více záchranných složek najednou jako např. při dopravní nehodě s nutností vyproštění osob.

Všechny linky tísňového volání jsou obsluhovány nepřetržitě a volání na ně je **bezplatné**. Jestliže jste Vy nebo někdo jiný v nebezpečí a nevzpomenete si na tvar správného čísla požadované linky tísňového volání, zvolte jakékoli z nich a operátoři Vám pomohou a přepojí Vás.

Na linku 112 se lze dovolat bez SIM karty, bez kreditu, bez znalosti českého jazyka i prostřednictvím sítí jiných operátorů, je-li dostupný signál alespoň jednoho mobilního operátora, v zahraničí pak i bez aktivovaného roamingu.

Nebudou-li dostupné linky tísňového volání v důsledku přetížení telekomunikačních sítí např. při rozsáhlých mimořádných událostech, budou základny složek IZS sloužit jako ohlašovny, odkud je možné provést tísňové volání, do okamžiku obnovení běžného telefonického spojení.

1210 Horská služba

- Volejte, pokud potřebujete přivolat Horskou službu kdekoli na území České republiky. Volání je na rozdíl od ostatních linek tísňového volání **zpoplatněno**. Jelikož část horských oblastí pokrývají zahraniční operátoři, doporučujeme si toto číslo uložit včetně mezinárodní telefonní předvolby, tedy ve tvaru **+4201210**.

Přivoláním pomoci můžete někomu zachránit život

Nezavoláním na linku tísňového volání při události s ohrožením života se navíc dopouštíte trestného činu neposkytnutí pomoci podle trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.

Pravidla volání na linky tísňového volání

Existuje několik základních pravidel a zásad, které je žádoucí dodržovat při volání na tísňové linky.

- Před vytočením linky tísňového volání si zajistěte vlastní bezpečí - např. tak aby Vás neohrožoval požár nebo provoz na silnici při dopravní nehodě.
- Snažte se zorientovat na místě, kde se nacházíte a mluvit vždy klidně a srozumitelně.
- Snažte se operátorovi odpovídat na doplňující otázky a plnit jeho pokyny.
- Ukončí-li se neočekávaně hovor, zavolejte na tísňovou linku znovu.
- Nikdy neukončujte hovor, vyčkejte, až jej ukončí operátor tísňové linky.
- Nikdy nevolejte na tísňovou linku, pokud nepotřebujete opravdu pomoc.

\$LOGOIMAGE

- Volání za jiným účelem než je ochrana zdraví, života, majetku, Vaší bezpečnosti nebo veřejného pořádku je zlomyslným voláním, které je klasifikováno jako přestupek, za který Vám může Český telekomunikační úřad uložit pokutu až do výše 100 000 Kč. V extrémních případech může být takové jednání klasifikováno jako trestný čin poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení.

Informace, které se operátor tísňové linky potřebuje dozvědět

Kdo volá

Sdělte operátorovi své jméno a telefonní číslo, ze kterého voláte. Operátor tak bude mít i po ukončení hovoru možnost dovolat se Vám zpátky a doptat se na informace nezbytné pro řešení dané situace.

Co se stalo

Popište situaci, která je důvodem Vašeho volání tak, aby byl operátor schopen vyhodnotit, jakou pomoc má vyslat.

Kde se to stalo

Uveďte co nejpřesněji místo události, tzn.:

- **V bytě:** název obce, ulice, číslo popisné, příp. patro a číslo bytu.
- **Ve městě:** název obce, ulice nebo lze využít čísla sloupů veřejného osvětlení, názvy veřejných budov jako jsou školy, úřady, kostely či např. čerpací stanice nebo název zastávky MHD atp.
- **Na silnici:** označení silnice, směr jízdy, označnický kilometru na dálnicích, číslo výjezdu z dálnice, číslo mostu nebo číslo železničního přejezdu, které naleznete zezadu na výstražném sloupku.
- **V přírodě:** turistické značení, číslo cyklostezky, název vodního toku či nádrže, rozhledny, vysílače, zříceniny, mosty a opatrně s místními názvy, které mohou být zavádějící. Ideální je sdělení GPS souřadnic, které můžete zjistit pomocí svých chytrých mobilních telefonů. V takových případech doporučujeme volat pomoc prostřednictvím [aplikace Záchranka](#), která umožňuje odeslání Vaší aktuální polohy.

Další informace

Upřesněte informace o zasažených a ohrožených osobách, tedy počet, přibližný věk a pohlaví. Dále upřesněte, je-li to potřeba, příjezdovou trasu k místu události a další informace dle požadavků operátora.

[Zpět na osnovu článku](#)

Smlouvy, dokumenty a jiné cennosti

Zvažte různé možnosti zálohování nebo uložení Vašich dokumentů a cenností.

- > Pořiďte si fotografie dokumentů a uložte si je pod heslem na cloudovém uložišti.
- > Pořiďte si fotokopie dokumentů a uložte si je na bezpečném místě (trezor, notář...).
- > Uložte si cenné předměty a příp. i originály některých dokumentů na bezpečném místě (trezor, notář, případně doma na takovém místě, které Vám umožní např. v jednom šanonu či krabici vzít všechny důležité dokumenty s sebou při nutnosti rychle opustit byt).

O jaké dokumenty se zejména jedná?

- Identifikační dokumenty každého člena domácnosti i domácích zvířat: občanský průkaz, cestovní průkaz, řidičský průkaz, kartička zdravotní pojišťovny, rodné listy, oddací listy, dokumenty k adopci, povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu cizinců atp.
- Další dokumenty členů domácnosti: dokumenty osvědčující dosažené vzdělání, evidenční listy důchodového pojištění atp.
- Pojištění a finance: pojistky nemovitosti a domácnosti, úrazové pojištění, bankovní účty, cenné papíry, dokumenty k hypotéce a půjčkám atp.
- Dokumenty k majetku: kupní a nájemní smlouvy, doklady o nákupu vybavení domácnosti a dalšího zboží, leasingové smlouvy, technický průkaz vozidla atp.
- Dokumenty k domácím zvířatům: očkovací průkaz, registrace na obci, průkaz původu atp.
- Osobní cennosti: fotografie, obrazy, šperky, sbírky a jiné cennosti.
- **Kontakty** (telefonní a emailové kontakty, příp. i adresy): zejména na školu a třídního učitele Vašich dětí, Vašeho zaměstnavatele, pravidelně navštěvované lékaře a rodinné příslušníky.
- **Hesla** - veďte si svá hesla a bezpečnostní kódy tak, abyste měli jejich přehled k dispozici i mimo domov nebo např. při vybitém telefonu.

[Zpět na osnovu článku](#)

\$LOGOIMAGE

Evakuace - víte, co máte dělat?

Je-li nařízena evakuace velitelem zásahu, starostou obce nebo hejtnanem kraje, [každý je povinen toto nařízení uposlechnout](#).

Víte, co by mělo obsahovat evakuační zavazadlo a jak postupovat při nařízené evakuaci před opuštěním bytu?

Evakuační zavazadlo

Evakuační zavazadlo by mělo obsahovat věci nezbytné pro přechodné opuštění domova. Platí zásada, že každá osoba by měla mít vždy jedno evakuační zavazadlo, pro dospělého by neměla jeho hmotnost překročit 25 kg, u dětí 10 kg. Každé zavazadlo je nutné opatřit cedulkou se jménem, adresou a číslem mobilního telefonu majitele. Cedulkou se jménem a adresou je třeba vybavit i malé děti. Evakuační zavazadlo by mělo zejména obsahovat:

Jídlo, pití a nádobí:

- Trvanlivé a dobře zabalené potraviny (na 2 - 3 dny pro každého člena domácnosti).
- Pitná voda alespoň na 1 den pro každého člena domácnosti.
- Krmivo pro domácí zvíře, které berete s sebou.
- Hrnek nebo miska, příbor a otvírák na konzervy.
- Máte-li individuální dietetický režim, je třeba toto zohlednit a vzít si dostatečné množství vhodných potravin s sebou.

\$LOGOIMAGE

Cennosti a dokumenty:

- Osobní dokumenty, tj. rodný list, občanský průkaz, cestovní pas, kartu zdravotní pojišťovny (možné řešení zálohování dokumentů naleznete v kapitole [Smlouvy, dokumenty a jiné cennosti](#)).
- Další důležité dokumenty, zejména pojistné smlouvy, smlouvy o stavebním spoření, listinné akcie.
- Hotovostní peníze, platební karty.

Léky a hygiena:

- Pravidelně užívané léky, potřebné zdravotní pomůcky, vitamíny a běžně užívané doplňky stravy.
- Hygienické potřeby v přiměřeném množství.

Oblečení a vybavení pro přespání:

- Oblečení odpovídající danému ročnímu období, náhradní prádlo a obuv.
- Spací pytel, karimatka.
- Pláštěnka nebo deštník.

Přístroje, nástroje a zábava:

- Mobilní telefon s nabíječkou.
- Svítilna.
- Psací potřeby, kniha, hračky pro děti, deskové hry.

Pokyny před opuštěním bytu

1. Uhasťte otevřený oheň v topidlech.
2. Vypněte elektrické a plynové spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček).
3. Uzavřete hlavní přívod vody a plynu.
4. Ověřte, zda i ostatní v budově vědí o evakuaci.
5. Vložte dětem do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou.
6. Vezměte s sebou i svá domácí zvířata, i ta musí být připravena na evakuaci (přepravní box, voda, krmivo alespoň na 3 dny s sebou, miska, vodítko, náhubek, apod.), zamezte volnému pohybu zvířat.
7. Nejedná-li se zjevně o povodeň, připravte si a použijte [prostředky improvizované ochrany](#).

\$LOGOIMAGE

8. Vezměte s sebou připravené evakuační zavazadlo.
9. Uzamkněte byt.
10. Řiďte se pokyny orgánů odpovědných za koordinaci evakuace.

Tyto a další informace jako např. vzor evakuačního zavazadla, vzory štítků na dveře při opuštění bytu nebo informace o zvláštностech evakuace hospodářských zvířat naleznete ke stažení zde:

[Pokyny pro obyvatelstvo při evakuaci včetně formulářů k označení vstupních dveří bytů a domů.](#)

[Zpět na osnovu článku](#)